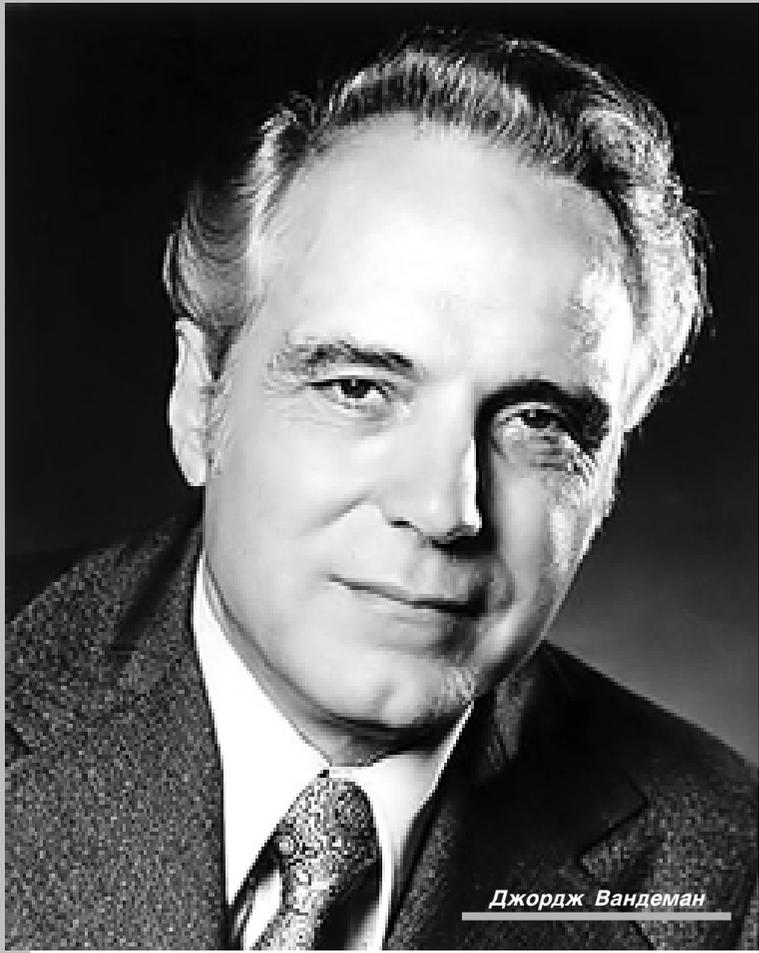

ИСТОРИЯТА НА СЕМЕЙСТВО, В КОЕТО ИМА ДУШЕВНОБОЛЕН

Джордж Вандеман

Кани ВАНДЕМАН - ДЖЕФРИ

Моят брат Рон страда от хроническа параноидална разновидност на шизофренията от 21-годишна възраст. Днес той е на 60. Рон е средният син на Джордж и Нели Вандеман, а аз съм най-малкото им дете и единствената дъщеря в семейството. Моите родители вече са покойници. Джордж почина през ноември 2000 г., а Нели през юли 2001-а и аз с молитва взех решение да разкажа историята на своя брат Рон. Мисля, че и родителите ни щяха да одобряват решението ми, ако бяха живи. Този разказ се оказа източник на вдъхновение за семейства, в които има душевноболени.

Шизофренията си остава една от най-трагичните болести на ума. Причините за нея са неизвестни, затова лекарите и учените не могат да определят кой именно ще се окаже подложен на това заболяване. Само един процент от населението в Америка страда от шизофренията, но това прави близо два и половина милиона американци. Болестта не избира човека. Тя не се съобразява с икономическото положение, религиозните убеждения, образованието и емоционалното състояние на семейството. Шизофренията е всъщност нарушение на химическия баланс на мозъка. За това не е виновна майката. Причината не е в лошо отношение към детето. Никога няма вина. Невроните в мозъка на Рон вероятно са започнали да се развиват неправилно по време на ембрионалното му развитие. Защо Рон? Защо нашето семейство? Винаги съм се борила с тези въпроси в течение на дългогодишната му болест. А сега стигнах до три утешаващи извода, които промениха живота ми: първо, моят брат има прекрасен разум; второ, той живее с отклонения в разума; и трето, благодарна на Бога, неговият разум ще стане отново нормален.

По време на известния съдебен процес над Андрю Еййт лекарят даде свидетелство, че в периода, когато тя е убила своите пет деца, е страдала от комбинирано заболяване - шизофренията и депресия. Друг шизофреник, противоположно на нея, в ранния стадий на заболяването си получил Нобелова награда за разработката си на една икономическа теория. Тази болест е свързана с голям парадокс. Тя вдъхновява един човек, подтиква го към велики творчески решения, а в същото време гласовете, които болният чува, могат да го накарат да извърши убийство.

ЗАЩО ТОЧНО ТОЙ?

деното, съпругът ми и аз. Всеки път, когато я гледам, си спомням чудесната Божия намеса, защото моментът, отразен на нея, можеше да бъде последният за баща ми. Нападението стана тридесет минути след това.

Баща ми, извинявайки се, напусна бързо фотостудиото и се отправи към дома ни. Къщата се намираще на десет минути път от офиса. Той беше обещал да вземе Рон със себе си в Отдел „Регистрации“, за да му извади паспорт. От няколко седмици брат ми живееше с моите родители след прекаран хепатит. Обикновено пребиваваше отделно в малка квартира в Глендейл и там взимаше ново лекарство за своето лечение. Бяхме спокойни, защото то контролираше неговото поведение.

Трагичното събитие отнело само няколко минути. Татко оставил колата на пътя, отворил вратата на гаража и влязъл вкъщи, за да вземе Рон. Пристъпвайки прага, той му извикал да отиде към колата и се обърнал. Гледайки назад, всички си мислим какво е можело да стане, ако е бил останал вкъщи още няколко секунди. Връщайки се обратно към колата, почувствал удар по тила. После ни каза, че е помислил, че вратата на гаража го е ударила, но ударите продължили. Побягнал. След това паднал по лице в канавката на пътя. Рон седнал върху него, размахвайки петнадесетсантиметров кухненски нож.

В момента, когато татко се прибрал вкъщи от офиса, Харолд Рейнер седял зад компютъра през няколко квартала от мястото на нападението. Той бил решил да не ходи този ден в офиса на Южнокалифорнийската конференция на църквата, а да поработи вкъщи. Харолд беше помощник на баща ми от много години, от времето, когато са работили заедно в Генералната конференция на църквата. Беше близък на семейството и знаеше за състоянието на Рон. Стойки вкъщи, изведнъж почувствал непреодолим подтик да отиде в един радиомагазин. Веднага станал от компютъра, тръгнал по домашни пантофи и седнал в колата, без да се преоблича и преобува. Пътувайки, вместо да завие както обикновено наляво, свърнал надясно. Това бил най-краткият, но неудобен път до радиомагазина. Минавайки покрай дома на моите родители, видял как Рон забива нож в гърба на баща ми, който лежал в канавката.

Спасението от Бога

По-късно Харолд си спомнаше как си е свалил часовника и го е хвърлил на задната седалка. Не знаеше защо го е направил. Просто това бил един чисто нов часовник и не искал да бъде надраскан в храстите. Струвало му се, че събитията се случват като на забавен кадър. Сцената била хаотична и ужасяваща. Харолд останал спокоен и не изпитвал абсолютно никакъв страх. Вдигнал Рон от баща ми и му заповядал да седне на бордюра.

„Почти убих баща си“ - казал той. „Не, Рон, не мисля така - отвърнал Харолд, - сега ще му окажем помощ.“

Рон винаги беше харесвал този човек. Когато Харолд спокойно му заповядал да седне на бордюра, той се почувствал виновен. Татко се намирал в шокно състояние. По гърба и по лицето му течала кръв. Харолд внимателно го пренесъл до своята кола, след това се върнал при Рон. Заедно влезли в къщата, повикали бърза помощ. Рон бил спокоен и послушен.

Разказал на Харолд, че пла-

нирал да вземе много пари и да избяга в Ню Йорк. Харолд го слушал, съгласявал се с всичко, което му говорел. Казвал точно онези думи, които не предизвиквали безпокойство у Рон. Който и да е друг човек щял да се ужаси при такива обстоятелства, но Харолд разбирал болестта и буквално „слушал гласовете“, които мъчели съзнанието на болния.

Мама се прибрала у дома. Там вече били полицейските коли и „Бърза помощ“. Харолд любезно я помолил да постои с баща ми в колата. Тя разбирала кошмара на станалото, но още не можела да повярва. Полиците държали в ръце пистолети. Харолд със спокоен глас ги помолил да приберат оръжието. Рон не оказал съпротива и те го арестували. „Бърза помощ“ отвела баща ми. В това време Харолд говорел с полицията.

Татко беше изписан от болницата след два дни. За щастие при него имаше само не дълбоки рани по лицето и гърба. Ножът не беше засегнал жизненоважни артерии, беше минал на два-три сантиметра от тях. Физически оздравя след две седмици, емоционално му трябваше много повече време. Животът ти да бъде подложен на опасност от страна на собственото ти дете - това още дълго оставаше за него едно от най-непреодолимите неща.

Снимката, направена 30 минути преди нападението

Прощение

Прости ли на Рон? Разбира се. Той го направи веднага след трагичното събитие. Фактически Рон го помоли за прошка, когато го посети в затвора. Татко разбираше природата на химическия дисбаланс в мозъка му, знаеше за гласовете, които го мъчеха. Още една причина за нападението стана ясна за нас, когато разбрахме, че Рон беше престанал да приема лекарствата си няколко седмици преди 11 април.

През последните седемнадесет години брат ми живее в специален дом в град Вентура и редовно приема медикаменти, които му помагат да контролира поведението си. След 1985 г. той продължи да се среща няколко пъти годишно с родителите си, но винаги под наблюдение. Въпреки всичко мама и татко съхраниха любовта си към своя син и се

успокоиха.

В тази печална история има нещо, което възвръща надеждата. Божията намеса през онзи пролетен ден свидетелства за това, че за нея трябва да се разкаже.

По-късно разбрахме, че Рон е планирал нападение на единия или на двамата си родители няколко седмици преди случая. Решил, че на 11 април ще убие този, който първи влезе вкъщи - мама, татко или и двамата.

За някои може да е много странен фактът, че благодарим на Господа за този ден, но тогава станаха толкова много „малки чудеса“, че нямаме съмнение в цялостната картина - в чудото на Божието спасение. Например аз съм много благодарна на Бога, че Той е задържал мама за няколко минути, иначе Рон можеше да нападне и нея. Брат ми беше с добро телосложение - 1,85 м висок, тежеше 80 кг, беше на 44 години. Ние сме убедени, че Бог беше подбудил Харолд да отиде в радиомагазина в най-критичния момент. Защо на мястото на трагедията се оказа той, а не друг „добър самарянин“? Харолд беше единственият близък човек, който добре разбираше Рон и точно знаеше как да се отнася с него. По-късно татко благодарни на приятеля си, че му спаси живота. А Харолд, с присъщия му добър маниер, постоянно въз-

даваше слава на Бога.

Господ не беше приключил с изливането на благословенията над моя баща - той имаше свой любим внук, преживя още седем забележителни години на служене, в течение на които ръководеше популярната християнска програма „Писано е“, и след това излезе в пенсия. Неговият принос към църквата и семейството ни е огромен.

Наистина съм благодарна на Бога за уроците от болестта на Рон - за страданието, разбирането и приемането на душевноболния. Повече не си задавам въпроса: защо точно той?

Уверена съм, че първоначалният здрав разум, който е имал моят брат, един ден ще бъде пресъздаден нов на онова място, където повече няма да има зли гласове, нужда от лекарства, страх, болка, неувереност, слъзи, хора, чийто разум е пленен от злото. Това също е небото.